

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 22.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 litora. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
29. svibnja 1910.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Regulacija Gradne i poplava.

Što mnogi gradjanin samoborski nije više očekivao, to se zbilo u noći od 21. o. mj. Samobor je i opet poplavljen vodom, Gradna se razlila nadaleko izvan svoga korita, a naši općinari pretrpjeli su značnu štetu na svojim poljima, vrtovima i kućama. No nijesmo samo mi bili žrtvom bijesne bujice, već i susjedni žitelji rudarski teško osjeteše ovu poplavu Gradne. Da i zemaljski erar nije ostao kod toga pošteđen, to je također već poznato. Gradna, koja teče uz zemaljsku cestu, razrovala ju je silno i na množini mjesta odnijela mostove i oštetila brane, koje su imale da donesu spas žiteljstvu i očuvaju ga od dalje poplave.

U te ograde, koje su posagradili bujičarski vještaci imali su oni sami najviše povjerenja. Usporne brane i stepenice imaju zadaću, da ublaže pad vode i da je svedu u neko stalno i primjereno korito, kako ne bi prekoračivala svojih medja i nanosila štetu okolišnom pučanstvu. Ove ograde imaju formirati tok vode, a kamena krila s jedne i drug: strane imaju u neku ruku prisiliti vodu, da teče smjerom, koji joj je određen regulacijom.

Kad se određuje profil korita, treba da se uoče mnogobrojni momenti, prouči terain, uzme uobzir visina brdina, pad vode,

treba da se računa s normalnim prilikama kad je voda mirna i s abnormalnim, kad potok nabuja uslijed veće kiše, otapanja snijega, proloma oblaka i t. d. Ima tu štošta na što se mora stručnjak obazirati, hoće li da nadje svoj tehnički račun i utvrdi pravu širinu korita. Jer o tome, kako je pogodno pravu veličinu otvora, ovisi od najveće česti uspjeh regulacije. Grade li se brane na krivim pretpostavkama i na krivoj bazi, samo je po sebi razumljivo, da ne mogu ni u kojem pogledu poslužiti onoj zadaći, za kojom se faktično išlo i kojoj imaju da bezuvjetno zadovolje.

Nije naša stvar, nego posao stručnjaka, da ispitaju i istraže potanko sve okolnosti, koje su odlučne na odredjenje veličine potočnoga korita; ali danas iza nedavne poplave opaža se očito, da je otvor korita, što se nalazi u ogradama, bitno premalen. To se najbolje može da zaključiti po cesti, koja leži uz onaj dio Gradne, koji je već regulovan i po šteti, koju je bujica nanijela samome eraru. Gdje god stoje rečene ograde (brane) zemlja je ponajviše izderana i podrovana, te mjestimice odnesena u duljini od 30 do 40 metara. Na koji se to način moglo zbiti? Nikako drugojačije, nego što voda nije mogla da nadje dovoljan put. Sila vode, koja je naglo i iznenadno navalila nije mogla kroz preuzani otvor umjetnoga korita pa si morala da nadje drugdje oduška. Ona je provalila preko brana i u formi vala udarila svom žestinom

na obalu, koju je tako silno oštetila i izderala, da će trebati velikog truda i troška, da se opet stavi u prijašnje stanje.

Bez svake je sumnje, da će iza ove poplave izaći posebno oblasno-tehničko povjerenstvo na lice mjesta, da razvidi ukoliko te brane ne odgovaraju zahtjevima, a mi se nadamo, da će se njegov sud sukladiti s našim. U tom slučaju naravno da će se morati ove brane rekonstruirati i preudeliti o zemaljskom trošku i na način, koji će odgovarati faktičnim potrebama. U prvom redu i najpreče je, da se potoku dađe daleko šire korito negoli je to dosada učinjeno.

Gradna je miran, sitan potočić usred ljeta, kad navalni žega i suša, pa tko hoće da ga reguliše, valja da ga pozna u času kad nabuja, kad njegovi valovi nose snažno drveće, ruše mostove, podvaljuju cestu i uništavaju plodove i usjeve, obradjene žuljavim rukama i znojem lica našega općinara.

Samo uz dobro zamišljenu i na valjanu bazi zasnovanu regulaciju može se naše gradjanstvo očuvati od nedoglednih šteta kojima mu još uvijek prijeti potok Gradna, kako to posljednja poplava na žalost jasno dokazuje.

Inače uza sve žrtve što ih pridonose kako naši općinari, tako i zemlja, možemo po nekoliko puta u godini dočekati, da će nam ča i na glavnom trgu stojati voda do koljena, a naše pučanstvo stizavati teške nedaće poput ove posljednje.

Iz starih dobrih vremena.

Pribilježio N. R.

Tko se je usudio tvrditi, da će sukob naše majke zemlje sa smrdljivim repom nebeske „repice“ Halleyeve repače ostati bez posljedica? A zar su bili oni sparni dani prije sukoba ništa? Pak onaj „sumpor i gift“, da se mnogome još danas glava puši. Skazala su se „znamenajna“ koja na zlo svjedoče. Neki su vidjeli repaču, kad je niti nije bilo, ili im se je činila „duplikom“, jopci razne dlake obilazili su svijetom, psi su se biljarili, a konji dobili gustuš na punč i crnu kafu. Još malo pak bi „gospoda zalajala a purani batara popelali“. Neki kažu, da je to repača učinila samo zato, da kazni Samoborce, jer da ih je čula još u stara vremena, kad je zadnji put ovdje bila pripovijedati: Uvest ćemo električno svjetlo, vodovod, kanalizaciju, restaurirati stari grad, urediti tenisplic i t. d., a mjesto tuga je našla skupu regulaciju, koja na žalost ne odgovara svrsi. Utješljivo je samo to, da su oni, koji su Gradnu regulirali bolje mislili nego računali.

Šta ćemo: Krsti vuka, a vuk u goru.

Regulatori me nekako sjećaju na onoga, komu je dresirana mačka kod večere svijeću

držala, dok nije došao miš, a onda mačka bacila svijeću pak bježe za mišem. I regulacija se pokazala izvrsnom, dok je bila voda normalna, ali kod prvog proloma oblaka opet smo pri starom. Ne da si niti Gradna otišla slobodu kretanja po svojoj vlastitoj „matovčini“. Zato je demonstrativno poništila tjesnogrudne zakone i preuske škarpe, kojima su joj nakanili „autonomiju“ okrnjiti. Blažena stara vremena. Onda smo imali poplave, a da nijesmo u tu svrhu plaćali troškove regulacije.

Bilo je istina mnogih nedostataka. N. pr. kod sv. Mihala nije bilo mosta, te su kola prelazila preko vode, a za pješake je bila učinjena samo brv. Zato se je zgodilo, da je jedan župnik za tije:ovske procesije pao sa brvi u vodu skupa sa presv. sakramentom. Doduše je to bila velika nezgoda, ali barem se nijesu bojali da će im poplava most odnijeti — kad ga nije bilo!

Vrijedno je spomenuti, a držim da će se još malo tko sjećati, da je prvu modernu pekarnu u Samoboru uredio vlastelin Ignaz pl. Klepach djed Milana pl. Klepacha. Pekarna je bila u „zidanicama“ ispod staroga grada. Onda su se dobile prve žemičke i „kifli“. Do tada je bilo najfinije pečivo naši cipovci koje su „filarke“ pekli iz najbolje banatske pšenice.

Ne bi si nitko niti mislio da je u Samoboru bila gotovo pred 100 godina prava tvornica šampanjca. Osnovao ju je također jedan samoborski vlastelin. Upotrebljavao je samo domaće vino. Boca šampanjca, se zvala „lušna“ a stojala je forintu. No zato što je bila roba domaća i jeftina nijesu je Zagrebu nimalo cijenili. „U tuđe kože masnije mlijeko.“ Srećom je poduzetni vlastelin poznao ljudske slabosti i dobro shvaćao onu mudru latinsku: „Mundus vult decipi, ergo decipiatur“ t. j. svijet hoće biti varan, dakle treba i zagrebačku gospodu pošteno nasaditi. I odveze on svoj šampanjac u Trst, tamo mu prilijepi francuske etikete, a onda istom pošalje u Zagreb. E, vidli se odmah što je „francuski fabrikat“ umovali su sada Zagrepčani i plaćali drage volje 4 forinte za isti šampanjac, koji su prije mogli i za forintu kupiti. Samoborski je „pjenušac“ pravio na stari francuski način. Filtrirani mošt začepio se je jednostavno u jake boce, i pustilo se da prekupi začepljen; svakih nekoliko mjeseci u drugome položaju. Kod toga se razvijalo mnogo ugljične kiseline, koja je rastjerala začepljenu bocu, ako nije bila dosta jaka. Ako su boce pucale, veselilo je staroga vlastelina jer je znao, da će se šampanjac od množine ugljične kiseline jače pjeniti. Njegovo su veselje znali pivničari upotrebiti sebi u

Domaće vijesti.

Podijeljenje župe. Ban je podijelio ispražnjenu pod previšnjim pokroviteljstvom Njeg. c. i kr. apošt. Veličanstva stojeću župu u Oštrcu, kotara jastrebarskoga, a županije zagrebačke, Juliju Devuniću, dosadašnjem upravitelju ove župe. — Novom župniku, koji je samoborski sin, srdačno čestitamo. —

Promaknuće. Gosp. Milan Kunštek, kr. kotarski veterinar, promaknut je u viši stepen X. činovnog razreda. — Čestitamo ovom marnom i savjestnom činovniku.

Načelnik zagrebački u Samoboru. Sa zabavnim klubom „Saletti“, koji poduzima češće izlete u Samobor, dolazi danas poslije podne u Samobor načelnik grada Zagreba, gosp. Holjac. Pozdravljamo ga i stavljamo mu na srce one interese Samobora, koje on kao načelnik glavnoga i susjednoga grada može da unaprijedi svojim zauzetim nastojanjem.

Dvadesetpetogodišnjica učiteljanja. 1. lipnja navršuje naš odlični pjesnik i domorodac, gosp. Josip Milaković dvadeset i petu godinu svoje nastavničke službe. Kao učiteljski kandidat započeo je službovati na samoborskoj školi g. 1885., potom je prešao u učiteljsku službu u Bosnu, bio kasnije imenovan okružnim školskim nadzornikom, a danas je profesor na muž. učiteljskoj školi u Sarajevu. Svojim gorljivim radom, stručnom spremom i lijepim sposobnostima pravoga pedagoga stekao je nesamo povjerenje i priznanje svojih pretpostavljenih vlasti, nego i poštovanje uzgajnika, koji ga od srca iskreno vole i kojih već danas velik broj vrši učiteljsku službu u Herceg-Bosni. Brojnim čestitkama, koje će svečar primiti prigodom svog nastavničkog djelovanja pridružujemo se i mi od svega srca.

Liječnički zborovi u Samoboru. Izlet liječnika u Samobor odgodjen je na mjesec lipanj, jer na 26. o. mj. nije bilo moguće uslijed nepredvidljivih zapreka zboru liječnika iz Ljubljane prispjeti u Zagreb. Točan dan dolaska javit ćemo u pravo vrijeme.

Tijelovska svečanost započela je ujutro sa svečanom misom u župnoj crkvi, koju je služio mjesni župnik uz asistenciju. Ophod je išao do sv. Mihalja, a prisustvovali su mu predstavnici i zastupnici ovdašnjih oblasti i ureda, područne škole, većina domaćih društava, vatrogasno društvo iz Bregane te ovelik broj naroda. Vrijeme je bilo vrlo povoljno.

Koncert vojne glazbe. Na Tijelovo poslije podne bio je koncert vojne glazbe 70. pukovnije u prostranoj bašci Hotela Panzion. Općinstvo je brojno napunilo bašću.

korist. Mnogoj lušnoj si skrhali vrat, „pjenušac“ popili, a ugljičnu kiselinu proglasili krivcem.

Imao je početkom 19. stoljeća Samobor i pivovaru. Najprije na Jelačićevom zemljištu, gdje je danas pučka škola, a okolo 30—50 tih godina na „Wiznerovom“. U zgradi današnje kot. oblasti se je varila, a tamo gdje je i danas restauracija, tamo se je točila. Pivo je bilo veoma ukusno, te se ga je mnogo ispijalo. Bog zna, nije li se Vraz kod Cantilijevih častio friškim samoborskim „Salvator“ ili „Bok“ pivom.

Da ne zaboravim, na koncu još bi preporučio svim pobožnim dušama, da se pomole nažigačima blijednoga mjeseca, da u njegovu lampu naliju nešto više petroleuma ili gasa, ščim on to već svetli, ako pak to ne bude koristilo, da se pomole „zemelskemu nažigaču u Samoboru“ neka on napali lampe prije općega potopa. Tako bi ipak mogli pogoditi na okence od kakove vinske bačve. Inače su još stari govorili: „Prekasno je popoldan k maši“, a to je istina baš kao i to, da je prekasno poslije pol noći svjetiljke nažigati.

Naše vanjske pretplatnike uljudno molimo, da izvole upotrijebiti priposlane im doznačnice, te namiriti pretplatu za prvo polugodište o. g. Domaćim pretplatnicima poslat ćemo u kuću namire za II. četvrt, pa ih molimo, da tom zgodom uplate svoju pretplatu.

Halejeva repatica vidjela se ovih dana na zapadu. U srijedu se opažala osobito jasno, pa je mnogo svijeta izašlo na ulice i trg, te motrilo ovog rijetkog gosta dalekog svemira. Komet se sada sve većina udaljuje od zemlje, pa će se doskora sasvim izgubiti s našega vida. Danas je već udaljen od zemlje 59. milijona km, dok mu je na 19. o. mj bila jezgra daleko 23 km, a preko repa mu prolazila zemlja.

Hrv. pjev. tip. društvo „Sloga“ u Zagrebu priređuje danas poslije podne u Hotelu Panzion ljetnu zabavu s plesom. Sudjeluje katolički djetčki tamburaški zbor. Na programu je koncert „Sloge“ i tamb. zbora, luka sreće, boj sa koriandoli i dr., u pol 9 sati uvečer sjajan vatromet. Početak zabave u 4 sata, a ulaznina po osobi 40 filira.

Pučka knjižnica i čitaonica priređuje u nedelju dne 5. lipnja zabavu u Anin-perivoju za svoje članove. Sudjeluje društveni tamburaški zbor.

Dar. Gosp. Josip Fittler, gostioničar kod „Grada Trsta“ darovao je vatrogascima na Tijelovo iza procesije za okrepu bačvicu piva.

Samoborska škola i općina Podvrh. Poznato je, da se općina Podvrh obratila na našu općinu glede uškojanja osamdesetero svoje djece u školu samoborsku. Naše zastupstvo nije pristalo na to uškojanje s mnogih važnih razloga, koje smo u svoje vrijeme donijeli, jednaki i jednoglasni zaključak stvorio je i školski odbor trg. Samobor. U utorak imalo je zastupstvo općine Podvrh svoju sjednicu, da riješi razna školska pitanja naročito ono glede proširenja škole u Lugu. U edno je zastupstvu priopćen zaključak trg. Samobor, prema kome nije općina samoborska voljna primiti djecu iz opć. Podvrh u svoju školu. — Zastupstvo je zaključilo da se nakon osnutka škole u Mirnovcu imaju njihova djeca iz Dubrave i Vrhovčaka uškoolati u lušku školu. Školski odbor iste općine stvorio je pak zaključak, da se sadašnja škola u Podvrhu nema napustiti ni onda, kad se osnuje škola u Mirnovcu.

Štete uslijed poplave. Da se mogne točno ustanoviti koliko iznose štete općinarā, koje im je nanijela posljednja poplava Gradne, pozvala je kr. kotarska oblast načelnike opć. Samobor i Podvrh, da dadu popisati štete privatnih vlasnika. Nekoji su se općinari utekli molbom za potporu iz zem. sredstava, pa je određeno, da se te štete procijene i ispita imovinsko stanje molitelja. Kot. oblast će molbe koje će biti valjano obložene preporučno podastrijeti kr. zem. vladi.

Zemaljskom craru u Rudama i Rudarskoj Dragi nanesena je šteta od 18.000 K. Most između 5 i 6 km koji je odnesen zamijenit će se novim betonskim mostom, koji će stajati 7000 K. Za popravak ceste, škarpi i sl. morat će se izdati 11.000 K, da se sve stavi u prijašnje stanje.

Dobrov. vatrogasnom društvu pristupili su kao novi članovi gg. Mato Hodnik, čizmarski obrtnik i posjecnik i Franjo Tonšetić, krojač. — Članu Franji Želesku podijeljena je bakrena košulja za desetogodišnju aktivnu službu. — Štrcaru Stjepanu Tonšetiću izražena je pohvala zapovjedništva za točno polazjenje vježbi.

Proštenje u Sv. Nedjelji. Prošavše nedjelje kao na dan sv. Trojstva održavala se u Sv. Nedjelji svečanost crkvenoga goda. Naroda iz župe kao i okolišnih sela sakupio se ovelik broj, koji je učestvoval kod procesije i pribivao svečanoj službi božjoj, koja je počela u pol 11 sati. Misu je služio uz asistenciju um. župnik g. Friderik Crkvenec, a prigodnu je propovijed izrekao samoborski kapelan, g. Janko Rogoz.

† **Vilim Anger.** U utorak preminuo je u Samobora, Vilim Anger, trgovac, u 64. godini svoje dobe. Njegova nagla smrt iskreno je rastuzila naše gradjanstvo, jer je pokojnik bio općeno poštovan sa svoje čestitosti i mirna blaga značaja. To je dokazao i njegov sprovod, koji je obavljen uz saučešće velikog broja našeg gradjanstva, te obrtničko-radničkog i vatrogasnog društva, komu je pokojnik bio utemeljiteljni član. Njegovi drugovi trgovci, nosili su mu pred lijesom krasan vijenac, što su ga u znak odanosti položili na pokojnikov odar. Anger je svoju trgovinu željezarske robe osnovao u Samoboru još god. 1880. pa je prema tomu bio jedan od najstarijih trgovaca u Samoboru. — Laka mu zemlja, a rastuzenoj obitelji naše saučešće.

† **Dragutin Erbežnik.** U Zagrebu je umro naglom smrću Dragutin Erbežnik, kr. računarski savjetnik, navršivši 65. godinu života. Bio je revan i savjestan činovnik, te ostavlja iza sebe časnu spomen. U pokojniku, koji je bio rođen u Samoboru, gubi gdjica. Fanika Erbežnik, opć. primalja, svog brata. — Laka mu zemlja.

Cijepljenje. Prekojučer je kr. kot. liječnik g. dr. Božidar Krnić obavio cijepljenje djece, što spadaju u teritorij trgov. općine. Cijepljeno je u svem 45 školske i odrasle djece; a 48 male djece, što su ih donijele majke. Potonja su naravski odavala i suviše glasna izražaja svomu unutrašnjemu negodovanju, što su protiv volje morala pružati ručice pod liječnički nožić. Medjutim i ta je procedura prošla, a za 8 dana bit će doneseni mališi, da se konstatuje, kojim su uspjehom cijepljeni.

Park u Mokricama. Uprava vlastelinstva Mokrice moli nas, da javimo, da nije odsele više dopušteno pohadjanje mokričkog parka.

Opć. potrošarina je koncem prošavše godine znatno pala, prema predlanskoj godini, pa se to naravski ozbiljno oćutjelo u općinskim prihodima. U prošlom i ovom mjesecu krenula je ipak vidno na bolje. Nije li to u svezi sa kometom, što su mnogi nesreću očekivali i sklanjali se u gestionice, pa tako pripomogli dizati opć. potrošarinu.

Za Šmidhenov spomenik unišilo je nadalje:

Veselo društvanje kod g. Ivana Budija K 344.

Vel. g. Sova, vijećnik sudb. stola priposlao K 2.

Sakupljeno na svadbi gdjice, Marije Tišler sa g. Josipom Klaban, K 480.

Prije iskazano K 1009-18

Ukupno K 1019.42

Dalnje prinose prima g. Franjo Švarić.

Helenski sajam, koji se održao u subotu, 21. o. mj. pokazao se vrlo slabim. Dovedeno je na nj samo 79 komada rogata blaga, od kojeg je prodano 14 komada. Svinja je bilo na sajmu 328 kom., pa je od njih prodano 99 komada. Povodom ovog sajma, koji je svršio s tako lošim rezultatom, mole nas iz gradjanskih krugova za uvrštenje ovih redaka: Helenski sajam pao je ove godine na nedelju, 22. o. mj. Ustajed toga je svatko sigurno računao da će se sajam održati drugi dan, u ponedjeljak. Tako je to običaj svuda i od davnih vremena, da se sajam, ako padne na blagdan prenosi na drugi dan. No kod nas se to zbitlo baš obrnuto. Općina je odredila sajam već za subotu; a time su mnogi izostali, koji bi inače došli na sajam i to s razloga, što im nije bila jamačno ova preinaka poznata. Gosp. načelnika netko je zlo savjetovao; a mi molimo, da se ubuduće sajam ne prenosi na prediduću dan, već na buduću. To je u prvom redu u interesu same općine.

Proširenje groblja u Stupniku. Groblje u Stupniku, koje se pokazalo premalenim, prošireno je, te su izvedene sve radnje osim popravka starog zida, koji nije popravljen, jer je uzmanjkalo novaca. Trošak popravka zida proračunan je na 286 K, a zaklada za groblje jedva dosiže danas svotu

od 88 K. Tek kad se poveća ta zaklada, moći se će pristupiti i popravku ogradnog zida, pa će tako biti groblje potpuno uređeno.

Poplava u Samoboru. U subotu 21. o. m. j. poslije podne nadvili su se nad Samoborom i okolinom tmasni oblaci. Podveče gomilale se crne oblačine sve više, pa je oko 8 sati počelo bljeskati i grmjeti na sve strane. Malo zatim spustila se gusta kiša, koja je padala sve do devetsati, kadno nas je trgnula iza sna vatrogasna trublja. U prvi se je mah mislilo, da je grom gdje upalio kuću. Ali doskora se opazilo da prijeti pogibao poplave. Gradna je naime tako narasla, da je manjkao tek slabi pedalj, da izadje iz svog korita.

Uočivši opasnu situaciju, počеше odmah ljudi, kojima je pretio bijesni elemenat zaštićivati se, polažući pred vrata daske, medju koje trpahu sijeno, slamu, zemlju i slično.

Na trgu i na ulicama uz Gradnu sve je vrvilo ljudima, koji su svaki čas čekali, dok Gradna izadje iz korita.

I zbilja za nekoliko časova začuo se poklik. „Ide voda“ a čitav Trg Leopolda Salvatora bijaše pod vodom. U to se skupiše i vatrogasci, koji zaposjedoše propisno sve mostove, te čakljama odstranjivahu panjeve i drveće, koje se zaustavljalo kod mostova. Osim toga je stanoviti broj vatrogasaca određen, koji su preko deruće bujice provalili do mlinarskih splavnica i stali ih otvarati. Vatrogasci su svoje dužnosti izvršili i ovom zgodom savjesno i poštovno, pa im je gradjanstvo jamačno zahvalno za ovo naprezanje. Ovdje nam je spomenuti i g. Levičara, koji je kod otvaranja Stigličevih splavnica poštovno sudjelovao.

Voda je bijesno navaljivala, prodirala u podrume, dvorišta vrtove, a u Gornjem kraju i u nekoje kuće, te je nanjela upravo golemu štetu našim općinarima. Velik broj hašča kako u Gornjem tako i u Donjem kraju potpuno je uništen, a šteta se opaža na sve strane. Mnogo je živadi i pilića udavila voda, a mnogo i vrijednijih predmeta odnijela pojedincima sa dvorišta. — Voda je naglo provalila, a razmjerno i naglo pala, a da je ta bijesna bujica dalje potrajala bi još i većeg i nedoglednog kvara. U Taborcu upravo je bilo žalosno pogledati drugi dan izderanu cestu, punu duboka blata što ga je donijela voda. Nekoji stanovnici morali su iznositi teškom mukom vodu, što im je prodrila u sobe i vlagom ispunila sve zidove.

Za vrijeme poplave bila je u akciji i policija na čelu s trg. načelnikom, ali moramo odlučno prigovoriti što na trgu i ulicama ne bijaše nijedna svjetiljka upaljena. Ako se već lampar ravna po mjesecini, toga dana doista za to nije imao razloga, jer su već od rane večeri tmasne oblačine naviještale, da će noć biti tmurna i tamna. Takova šta ne bi se smjelo više da zbude u našem mjestu.

Bez sumnje je najžasnije stradala Rudarska draga, pa si čovjek ne može predstaviti kakva je opustošenja počinila Gradna, taj tih, gorski potocić.

Regulacija uništena je posvema. Jedino su ostali čitavi cementni mostovi. Inače je cijelo regulirano korito posve razrovano. Na mnogim mjestima pokrčila si je Gradna skroz drugi put.

Drveni mostovi, koji spajaju državnu cestu s lijevom obalom Gradne, i to pred kućama: Dobraničevom, Šćukovom, Steniglovom, Lukinčevom i Planinčevom do temelja su porušeni.

Uz cestu leže čitavi halvani, mosnice, daske, stabla i slično, koje je bijesni elemenat donio sa sobom.

Drveće uz Gradnu ili je iz korjena ličupano ili mu je kora uslijed udaranja teških predmeta: balvara, kamenja i t. d. — oglodana. U Rudama srušila je voda štagalj Šuboharov.

Vrtovi i polja uz Gradnu i sva su zamuljena i zasuta kamenjem.

Državni most kod Dobraničeve kuće djelomično je opet uspostavljen, dok ostalo

još stoji nepopravljeno, kao žalosna spomen nedavne nesreće, koju čitav Samobor i najbliža mu okolina uz Gradnu teško osjeća.

Nadriliječništvo. Ivan Novosel u Podgradju, seljak od 24 godina, bavi se već dulje vremena nadriliječništvom. Svoju praksu počeo je iznajprijе izvršavati kod blaga i svinja. Kako je on o sebi uvjeren, da svaku bolest domaće životinje nesamo prepoznaje, nego i umije iz temelja izliječiti, zaredjao je on gotovo svaki dan po okolnim selima, da razvidi, nije li se gdje pojavila kakva nevolja kod blaga. A kad se namjerio na bolesno blašče, onda je upotrijebio svu svoju „vještinu“. Pa ako baš nije uspio — ta bože moj ne može ni on čudesa stvarati! nije bio on kriv, nego vlasnik vola ili krave, koji je prekasno zatražio pomoć u Ivana Novosela. Nadriliječništvo bilo je po njega vrlo unosno, i kad je uvidio, da medju seljacima raste povjerenje prema njemu, dao se potpuno na „liječničku struku“. Držeći da je stvoren za nešto višega, a ne tek da barbiri krave, stao je pretraživati i ljude u bolesti, pružao im lijekove i određivao, kako im se vladati u boljetici. I ovu svoju praksu već je bio na daleko razgranio, pače se već tako usmijelio, da je nedavno propisao i jedan recept svomu pacijentu. Lijek, što ga je odredio, otrovan je i može ga samo liječnik propisati. Tako je Novosel došao u škripac, jer je oblast odredila kod njega pretragu, a osim toga će radi svog recepta imati odgovarati pred kaznenim sudom.

Oružnici su našli kod njega poseban ormar, a u njem čitavu apoteku. Imao je 22 komada punih bočica raznih lijekova, 31 praznu i 23 kutije raznolikoga praška. Oružnici nijesu zatekli Novosela kod kuće, a njegov brat Franjo izjavio je prostodušno, da je prošao već rano ujutro po selima kao liječnik ljudi i marve, gdje ga čeka veliki i neodgodivi posao. — Lijekovi su zapljenjeni, i radi daljeg uredovanja opć. poglavarstvu predari.

Doznajemo, da je Novosel već jednom kažnjen radi istog prekršaja, ali je opet zaboravio na zabranu i nastavio svoj unosni posao.

Susjedi medju sobom. Ignac Kravašćan, seljak iz Stupnika zavadio se sa svojim susjedom Matom Šemugom ml., i kod toga se tako zaboravio, da je pošao po samokres i njime ga nastrijelio u stegno desne noge. Isti dan ozlijedio je u Stupniku Florijan Batina 15 godišnjeg dječaka i sina svog susjeda, Petra Geraja nožem. Potonji tvrdi, da je to Batina učinio iz „čista mira“. — Jedan dan kasnije navalio je Nacek Ojumlija seljak iz Stupnika na svoga susjeda Stjepana Horvata odebelom batinom i nanio mu ozljedu na lijevoj ruci. Nacek tvrdi, da je i ovo uslijedilo iz čista mira — Zbilja ratoborni susjedi.

Društvene vijesti.

Glavna skupština „Hrv. Sokola“. „Hrv. Sokol“ održao je prošavše nedjelje svoju petu redovnu glavnu skupštinu u

vijećničkoj dvorani trg. poglavarstva. Starešina Dr. Mijo Juratović otvora skupštinu i pozdravlja nazočne članove, koji su se odazvali pozivu, te prisustvuju današnjoj skupštini.

Vodja Fran Hrčić čita u odsutnosti tajnikovoj, koji je zapriječen bolešću, zapisnik glavne skupštine od prošavše godine. Prigovora nema, pa se zapisnik ovjerovljuje. Vodja Hrčić referira dalje o tehničkoj strani društvenoga rada. Iznosi statistiku vježbi, te ističe da ova nije potpuna radi toga, jer zamjenici vodje za njegove odsutnosti nijesu vodili potanjih bilješki. Vježba je bilo 18, a javnih nastupa 8. Kod vježbi je prisustvovao 31 član, a vježbalo se u svemu 333 sata. Javne su se vježbe održale tri, i to 18. srpnja u Samoboru uz sudjelovanje zagrebačkog Sokola, kod koje je prisustvovalo 19 samoborskih članova; 8. kolovoza u Bregani sa 16, i 5 rujna u Rudama sa 19 članova.

Blagajnik Viktor Matota izvijestio je o stanju društvene blagajnice. Primitak je iznosio u prošloj godini 525 K 83 fil., izdatak 520 K 57., a ostatak u ručnoj blagajnici 5 K 26 fil. — U štedionicu je uloženo 339 K 49 fil. — Društvena imovina iznosi 661 K 95 fil.

Revizori obavješćuju skupštinu, da su pregledali račune i blagajničke knjige od stavke do stavke, te su ih pronašli u potpunom redu. — Skupština podijeljuje potom blagajniku kao i upravnom odboru apsolutorij.

Izatoga se prešlo na izbor upravnoga odbora, te su izabrani starješinom g. dr. Mijo Juratović, a u odbor gg. Josip Čop, Fran Hrčić, Albert Jurčić, Ivan Levičar, Viktor Matota, Josip Mihelić, Ljudevit Paar, Ante Razum i Gjuro Žitković. Potonji je dobio jednaki broj glasova kao i Širovica, pa je žrijebom izabran prvi. U revizijskom odboru birani su aklamacijom gg. Hinko Sauer, Antun Kogoj i Ljud. Rozenberger.

Potom je skupština dovršena.

Gospodarstvo.

Cjepljenje tuberkulinom. Prema naredbi vlade imaju se bikovi, koji služe u rasplodne svrhe cijepiti tuberkulinom, da se mogne ustanoviti, nije li koji od njih zaražen tuberkulozom. Poznato je naime, da tuberkulozni bikovi prenose ovu bolest na svoj podmladak, a sirovo mlijeko sušičavih krava pogibeljno je za užitak ljudi. Na taj način, da se odmah izluče bikovi, koji bi eventualno bili zaraženi sušicom, može se prepriječiti mnogo zlo u sanitarnom pogledu kao i materijalna šteta. — U našem kotaru preduzeo je kotarski veterinar M. Kunšt ek cjepljenje tuberkulinom na 4 bika, te su pronađena sva četiri potpuno zdrava, a sada će ih vlada na osnovu ovog nalaza, kupiti za rasplodne svrhe. Bikovi su vlasništvo Franje Reizera st. i F. Forka u Samoboru, te Jose Račića iz Vrbovca i Ivana Domovića iz Hrv. Stupnika.

Dopisnica uredništva. G. A. H. Prekasno stiglo za ovaj broj. Dolazi u idući.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Javna zahvala.

Pošto nam nije moguće svim svojim znancima i prijateljima pojedince se zahvaliti na izraženoj nam sućuti prigodom smrti našeg neprežaljenog supruga i oca

VILIMA ANGERA

trgovca i posjednika

činimo to ovim putem, i zahvaljujemo svima, koji su bud kojim načinom nastojali, da nam utaje gorku bol u teškim časovima, koji su nas stigli.

Napose zahvaljujemo gg. trgovcima za krasan vijenac, što su ga dragom pokojniku stavili na odar, te dobrov. vatrogasnom društvu, obrtničko-radničkom društvu „Napredak“, te svima koji su pokojnome iskazali zadnju počast, isprativši ga do groba.

Svima naša najusrdnija hvala.

Tugujuća obitelj.

Rendes-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Nož i krasno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Opće poznata
Osječka
**MARIJINA
MAST**

rabi se uspješno protiv pjega, nadalje za učišćavanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:
1 veliki lončić . . . . K 1.-
1 mali lončić . . . . K —70

Šalje se pouzecom i to najmanje 2 velika ili 3 mala lončić.

Ljekarna Majci Božjoj pomoćna.
Ivana Govorkovića,
OSJEK I., Slavonija.
U Samoboru se dobiva u ljekarnici M. KLEŠČIĆA.

Chinoferrin okrepljujuće sredstvo za slabe i nemoćne, te bolesne na želudcu. Boca od pol litre K 2.40.

Dr. Milana Biščana probavni prašak za želudac. Cijena kutiji 1 K.

Samoborska vinovica za jačanje mišica i odstranjenja umornosti. Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Švedske kapi. Staro i prokušano sredstvo proti bolesti želudca i pomanjkanju teka. Boce po 1 K i K 1.60.

Samoborske pilule za čišćenje. Kutija K 1.20.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kefice za zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste. Razne medicinske specialitete i kirurškičke sprave. Mineralne vode uvijek svježe punjene dobivaju se u

Ijekarni Mirka Kleščića u Samoboru.

5500
svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju, da

KAISER-ove
prsne karamele sa tri omorike najuspješn. odstranjuju

Kašelj

promuklosti, sluzavost, katar i kašalj hripavac
Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 fil.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
Ijekarnika u Samoboru.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kalf i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpušta boju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izričito „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom JANKA FILIPČA SIN.

„Mementhol“

je najbolje prokušano sredstvo za tamanjenje gusjenica i ostale voćkama škodljive gamadi.

„Mementhol“ se upotrebljava rano u proljeće prije propupanja i tri tjedna poslije istog. Upozorujem stoga na to izvrsno sredstvo, svu p. n. g. gospodare, voćare, oblasti, opć. poglavarstva, škole i župne urede, da ne propuste, a da si ne nabave taj s mnogim priznanicama hvaljeni „Mementhol“. — Cijena je kutiji K 150, a dostaje uz 1 kg kreča (vapna) na 100 l vode.

„Mementhol“ prašak dobiva se jedino u trgovini E. Presečki, Samobor.

Uspješno se oglašuje u „Samoborskom listu“

Lječilište u Samoboru

zavod za fizikalnu terapiju

kraj Zagreba; prekrasni šumoviti gorski kraj sa ugodnom klimom. Moderno uređenje za hydro- i elektroterapiju, kupelji s ugljičnom kiselinom, masaža, radiogene kupelji, kupelji sa ozonom, fango i dr.

U liječenje primaju se bolesti živčanoga sustava, kronične bolesti dišnih i probavnih organa, te bolesti izmjene tvari. — Bolesnici primaju se u potpunu opskrbu uz najniže cijene.

Upiti se šalju na: „Upravu lječilišta u Samoboru“.

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR,

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiskarskih radnja, a napose veleč. gg. svećenicima, župnim uredima, gg. učiteljima, kotarskim, općinskim i privatnim uredima, štedionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gostioničarom itd. za izradbu tiskanica, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, posjetnica, zaručnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u skatuljama, pripovijesnih, školskih i trgovačkih knjiga, koledara te niso-risačeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.

Brašno jeftinije

Javljam sl. općinstvu da sam današnjim danom snizio cijenu brašnu sa 4 fillira po kilogramu. Nadalje prepuručujem svu ostalu specerajsku robu uz vrlo umjerene cijene.

Veleštovanjem

Makso Škarek.

E. Presečki, Samobor

javlja ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg

portland cementa

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 4.—
50 kg. po K. 2.—

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što obilnije narudžbe, bilježim

veleštovanjem

E. Presečki.